

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, razven ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 5 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištev, na katere naj se obzgodijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

St. Peterburg 10. junija. Od ruske južne armade se javlja: Turki so poskušali pri Turtukaji svoje baterije demaskirati, a ruska artilerija, ki je postavljena v Oltenici, je to zabranila. Potem so Turki začeli z drugih utvrjenj strelati, a Rusi so jim se svojimi baterijami vsa ta utvrjenja razsuli. Ko so jih Turki zopet hoteli nanarediti, so ruske granate delavce razpršile.

Polkovnik Bogoljubov javlja iz Črnogore, da je bil hud boj mej Črnogorci in Turki pri Krstci in Goranskem. Cel dan je trajal, 20—25 turških bataljonov je napadlo Krstac, kateri je branilo 8 črnogorskih bataljonov; Črnogorci so bili prisiljeni iz Krstca v Muratoviče nazaj se pomakniti. Krstac in Muratoviče so Turki poseli.

Kotor 9. junija. Črnogorci stojé v Dugi soteski, Turki pa hoté iz Krstca in Muratovičev Nikšić z živčjem preskrbeti. V zadnjih bojih je črnogorski vojvoda Lazar Sočića priplnil ves provijantni pratež Turkov. Uže od 8. junija se sliši v Trebinje pokanje topov in pušk v okolici Konjeviča; bržkone so Črnogorci mesto napali. Turška milica je žurno šla iz Trebinj na pomoč obleganemu kraju.

Carigrad 9. junija. Nova poročila iz Erzeruma poročajo, da Rusi naprej prodirajo. Muktar-paša se Erzerumu bliža. Pričakuje se bitva pred Erzerumom.

Carigrad 10. junija. Telegram Ali-paše javlja, da turške vojske v Črnogoro prodirajo. Črnogorci so bili pri Andreoviči od Turkov

prepodeni in so Turki zaseli okraj Astvik. — Depša Ali Saiba pa poroča, da so Črnogorci napali Podgorico, a bili nazaj vrženi.

Sarajevo 9. jun. Poročilo turškega poveljnika iz Banjeluke javlja, da je bil v ključevskem okraji bihaškega sandjakata mej Mastehazimem in Jejcem boj z vstaši. Ker so bili vstaši premočni, morali so se Turki nazaj umakniti. Pod voditeljstvom Mile Matića pak so vstaši napali selo Gato, odgnali živino ter ranili tri Turke. Dalje so bili za Turke neugodni boji v vasi Čarunko, pri Viraski blizu Banjeluke in pri vasi Šujegotin. Zvezo mej Serajevom in Banjeluko so vstaši pretrgali.

Vojska.

Poročila iz Peterburga javljajo važno vest, da je ruski car izdal ukaz, zopet novih 218.000 vojaških novincev izbrati za dopolnjenje ruske vojske. Uže decembra je bilo izbranih tudi blizu dve sto tisoč rekrutov. Torej se slavjanska Rusija na vse pripravlja. Bog jo blagoslovi.

Od Dunava se poroča, da velika voda zdaj vsak dan močno upada in odteka, kar bode za premostenje in prelaz ruske vojske vrlo ugodno.

Glede črnogorskega bojišča smemo popolnem mirni biti. Carigradski telegrami so vsi lažnjivi in zmešani. Na eni strani pripovedujejo zmišljene zmage od Spuža na v zgor, na drugej pa precej morajo priznavati, da globoko pod Spužem Črnogorci turško staro tvrđnjo Podgorico napadajo. Tudi nemajo Turki še važne soteske Duge in utrjeni Nikšić še nij z živčjem obskrbljen. To je vse dobro. Živeli sokolovi!

Važen je tudi zgornji telegram iz Sara-

jeva, celo iz turškega vira, ki poroča, da slavjanski vstane k v Bosni raste in večji vspeh ima, nego se je do zdaj priznavalo.

O mirovnih govoricah se piše iz St. Peterburga dunajskej vladnej „Pol. Corr.“, da se o miru ne pogajajo in se tudi ne nameravajo pogajati. Da je car prišel na Dunav, to pomeni novo dobo vojske, a nikakor začetek miru. O tem se bode sto, rav takrat morebiti dalo govoriti, ako je dovršena prva mu podloga: zasedenje Bulgarije, kar se je večkrat nazivalo programom ruske vlade in ruskega naroda. Do takrat pa je vse govorjenje o miru le pobožno hrepenenje in iznajdba brez vsega razloga. Tudi Rusija ne namerava, da bi „odločila bodočnost turških provincij po evropskem kongresu“, to so ruski voditeljni krogovi le ironično na znanje vzeli. To bi se pač reklo, da bi Rusija, izvršivši svoj program mečem v roci, dobrovoljno dala si roke zvezati, ter bi se Angliji na korist, kljubu vsem lanskim in letošnjim izkustvom, na milost in nemilost „evropskemu koncertu“ izročila.

Naš narodni boj.

II.

Naš butelj-Matevž, odpadnik ali nemškutar, ki misli, da je on vso modrost v štant ali najemu vzel, akoravno se mej njimi največje reve nahajajo, ter da so vsi narodnjaci zaslepljeni duševni revčki, bode, se ve da rekel, da smo uže „pri kraji“ in da je kultura delo, ako se pomaga, da se naš narod tem prej uvede tja, kjer bi nas Littrow in še kdo drugi Nemec za pognojenje rad imel: „die euch deutsch zum Ziele bringt, wo Millionen mit den warmen Bruderherzen euch um-

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Trinajsto poglavje.

(Dalje.)

Njegove besede, še bolj pa njegovo vedenje so naznanjevale neko nevoljo, več povedati o rešenji Izabele Klintonove; Viljem je to opazil ter je za trenotek molčal in bil nedoločen. Potem je za stopinjo bliže stopivši rekel: „Gospodine Filips! res da vi odrekate, da nimate najmanjše zasluge pri srečni rešitvi gospice Klintonove, vendar čutim, da bi to svoje naročilo kaj nepopolnem izvršil, ko ne bi izrekel naročila onemu, ki je vendar otel gospico, če prav tega sprva nij nameraval. Gospod Klinton, oče mlade gospe me je prosil, naj vam povem, da ste mu podaljšali

njegove dneve, ker ste življenje rešili edinemu njegovemu otroku, zadnjemu izmed sedmerih, ki so razen nje vsi umrli zgodnje smrti. Zavezali ste ga h hvalečnosti, katere ne more izreči z besedami, a rekel je, da ne bode nikdar nehal blagoslovljati vašega imena in prositi Boga, da naj vam in onim, ki so vam najbolj pri srci podeli svoje izbrane darove.“

Jasne bistre oči gospoda Amorya so bile malo mokre in uljudni smehljaji so igrali krog njegovih ust, ko je Viljemu odgovoril:

„Vse to od gospoda Klinton! Prav uljudno in ravno tako odkritosrečno; o tem ne dvomim. A mladi moj prijatelj! vi mi gotovo nočete zahvaliti se le v njegovem imenu. Ali nimate ničesar reči v svojem imenu?“

Viljem se je začudil vprašanju, vendar je odgovoril brez obotavljanja.

„Se ve da, gospodine! ker se vrstim velikemu krogu prijateljev in znancev, ki čislajo gospico Klintonovo, lahko ste preverjeni, da vas neizmerno občudujem ter se vam zahva-

lujem za vaše nesebično ravnanje in ne le v imenu njenem, ampak tudi v imenu drugih se vam zahvaljujem, da ste jo tako srečno oteli strašne smrti.“

„Kaj naj vaše besede razumim tako, da govorite le kot prijatelj človeškega rodu in da se osobno nikakor bolj ne zanimate za katero mojih sopotnic.“

„Bile so mi skoro vse neznane. Gospica Klintonova je bila edina, ki jo poznam dalje časa, ne le ona dva dni v Saratogi. A nje smrt bi me bila gotovo močno bolela, ker sem jo v njenih otročjih letih prav dobro poznal, in zadnji čas bil neprestano v njenej družbi; tudi vem, da njen oče, čestiti moj sodružnik v kupčiji, star in neprecenljiv prijatelj, katerega zdravje je sedaj jako oslabelo, bi v teh britkih okolščinah ne bil preživel tako hudega udara, kot bi bila izguba edinega njegovega otroka, ki ga skoro obožuje.“

„Gospodine Sullivan! vi govorite jako hladno. Kaj ne veste, da svet v obče pravi,

armen" itd. te pruske neumnosti. Ali ta mož ali zlobno misli, ali neumno, nevedoč, da ideja velicega naroda čez take majhene ljudi, o katerih ima vsak pošten zgodovinar besedo: to so bili izdajice, — na dnevni red prehojeva.

Res je nekaj ljudij mej našimi renegati. ki zares mislijo, da za nas Slovence nij rešila, ki sicer družemu Slovanstvu ne odrekavajo življenja, ki so pa iz obupa renegatje. Tem povemo: mi Slovenci smo del Slovanstva in v Avstriji sprednja straža Slovanstva; s Čehi vred mi nečemo biti oni, ki begajo, avantgarda je sicer navadno položena na oltar, kjer se bogu vojne daruje, ali bodi, hočemo biti možje, ki se smrti ne boje, ako jej je treba v korist drugih v tamno oko zreti; hočemo biti germanizaciji trda kost v želodci in pride dan, ko se nas naveliča in nas pusti.

Nam Slovencem je dosti gorá, je dosti gozdov; kdor zna, kako težavno hodi germanizacija v góro, za gozd, ta mi bode tudi pri-trdil, da nas germanizacija ne bode tako hitro in ne vseh požrla, ona germanizacija namreč, ki v odpadniških rokah ne leži; z vami pa, naši renegatje brez mladega narastaja, ki si morate zbog tega vaše moči iz tujine importirati, z vami bomo uže opravi-li; in če vam je Giskra-Herbstova stranka v superlativu pomagalka, mi se vas ipak ne bojimo.

Da, gospodje renegatje, in če zbog dru-zega ne, potem zaradi tega, ker je dokazano, da je po večjem, kar je mladega inteligentnega, v našem taboru; ker je dokazano, da so najboljše glave pri nas na Slovanskem pošteno narodne, in ker je dokazano, da po vsem drugem svetu boljše glave politični ton narekavajo. Gospodarji hočemo v svojej hiši biti in to tudi zbog poštenja, ki nam veli, da ne pustimo ljudem po našej zemlji gospodariti, ki drugzega ne vedo v prid te zemlje storiti, nego da pred svetom po svojih glasilih nas in našo domovino blatijo, pljuvajoči iz u-mazanih ust: „rohes Volk“, „Bettler-volk“, „Schweineland“ etc. „Die Ehre des Herzogthums Krain“ ne pišete vi renegatje tako, kakor veliki patrijot Valvazor; vi jo pišete v vašem „Tagblattu“ s peresom, katero ste poprej v gnojnico namočili, (glej zadnji gnjusno surovi dopis iz Vrhnike v „L. Tagbl.“). Čast poštenega domoljubja, ki narod svoj

ljubi, akoravno je ubog in ne še dosti iz-omikan, ta čast terja, da vas pri prihodnjih volitvah v kranjski deželni zbor vržemo, poštenost terja od nas, da delamo zoper vas. Na noge tedaj! slovensko pošteno domo-ljublje! S.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. junija.

Za **Dalmacijo** je imenovan narodnjak in Slovan Antonietti za dvornega svetovalca pri namestništvu. Lahoni in nemškutarji se zaradi tega srdé.

Komaj je **ogerški** zbor zopet sešel se, uže Magjari zopet interpelirajo o orijen-talneji politiki. Ludvig Simonyi je v soboto vprašal magjarsko vladu, kako se misli v bo-doče v orijentalnej politiki vladati, ali je ka-kova zveza z vojujočimi, ali se od nas misli kaj turške zemlje osvojiti ali posesti. Iranyi pa je vprašal, če se res v Reki za Ruse de-lajo torpedi, in ali se res čez Galicijo živež in vojni material za rusko vojsko vozi. — Bomo videli, če bosta kaj zvedela.

Vnanje države.

Iz **Bukurešta** se javlja 9. t. m.: Jutri je v Ploještah pri ruskem carji velik obed, pri katerem sta tudi rumunski knez in kneginja povabljeni. — Car Aleksander pride najbrž vtorek zopet v Bukurešt.

V **Rumuniji** so na raznih krajih ljudje pali na jude in jih grdo opipali, ranili in pobili. Vlada je ostro preiskavo ukazala. Take surove nepostavnosti mora vsakdo gra-ljati. Ali nij iz vida pustiti, da so judje tega sovraštva sami krivi, ker z oderuhovstvom, go-lufijo in sleparijo rumunski narod sesajo ka-kor pijavke. Hvala Bogu, da jih k nam nij bilo do zdaj več.

Berlinska vladna „N. A. Z.“ se še zmirom ob Francozih izpodtika. V zadnjem članku Francozom, očita je jim ultramonta nska spletkarenja, v izgled postavlja Španjce, ki so baje, če prav katoličanje, (nemškim) pra-vilom pravičnosti bolj uslužni.

Dopisi.

Iz Radovljice 8. jun. [Izv. dop.]

Ker se nam čas volitev bliža, čaka nas resni trud, ako hočemo v skupini mest Kamnik-Ra-dovljica in trg Trzič se svojim kandidatom premagati in hude nemšurske napore, ki jih bodejo letos še posebno razvijali, ob moč de-jati. Nevednost in breznačajnost bile sti vedno naše najhujši sovražnici in od časa zadnjih volitev se nij Bog ve kaj izpremenilo. Mestni filister ti trdi, ako ga opominjaš, naj voli

Slovenca, da je „Kranjc“ in da hoče „Kranjc“ ostati, — gotovo domoljubne misli in želje, ker oni si v Kranjskeji personificira vse ono, kar je komu ljubljena domovina in v tej misli ga potrdi zapeljivec nemškutar, ki mu pravi, da smo le Kranjci in mu Slovence predstavlja kot jako žudno sekto brez vsake domovine. Breznačajniki so si pa podobni na celem sveti, nevednost na enej, dobičkaželjnost na drugeji strani sti moči, ki jih vlečeta v društvo, ki ne zasluži imena, da je pravo človeško. „Kdor mi več da in od kogar si več upam za-se ko-risti dobiti, s tem bom držal, s tem bom volil,“ pravijo ti. V resnici, da so žalostne razmere to, za take boje, kakor se nam zdaj bližajo. Preroditi vsa ta bitja v prave rodoljubne Slovence ali Kranjce pravega izpoznanja ne bode nikdar mogoče, ako ne vstane in ne pride v našo sredo velemož, ki bo imponiral sè svojo politično vednostjo, z vzvišenim zna-čajem, sè svojim občevarjem in bi imel še znano Krezovo lastnost.

Trdno upam, da vseh tukajšnjih zavede-nih narodnjakov prva skrb bode, pridobiti one omahljivce, ki bi najraje doma ostali in se no-benemu ne „zamerili,“ in pridobiti po pošteneji poti. Poštenost naj nam bode sveto vodilo v svetem boji; ne omadežimo si svoje politične borbe z nepravimi sredstvi.

Število, koliko bi znalo tukaj narodnih volilcev biti, denes še ne bodem naznanjal, za-čelo se je opominjevanje in bodrenje, proti koncu se bo izčistilo zrno od lupine, in po-ročal bom natančneje. Opominjamo pa Ka-menčane, ker oni so glavna moč — naše upanje, — naj preskrbe narodno prevago na-šim in tržiškim nemškutarjem.

Koga nam pa misli večina družih sovo-lilcev in centralni volini odbor za kandidata postaviti, nam še nij znano. A vendar smo preverjeni, da moža, ki se bode krepko po-tezal za narodne pravice, a se zraven po-mogočnosti posebno spominjal še svojih volil-cev in njih potreb.

Iz Celja 9. jun. [Izv. dopis.] Denes je sto let, ko se je odprla c. kr. glavna šola v Celji, iz katere so se sedanje mestne ljudske šole in slovenska šola okolice, kakor tudi tukajšnja meščanska šola utemeljile. Vršila se je zarad tega važnega dneva velika, a resna svečanost, katere se bode naš mladi svet vedno spominjal.

Ob 8. uri zjutraj so se učenci in učenke

da se bolj kot goli prijatelj zanimate za gos-pico Klintonovo?“

Velike modre oči Viljemove so se pola-goma povečale, ko je ostro pogledal gospoda Amorya. Na pol skrbni, na pol začudeni izraz njegovega obličja je dovoljno pričal, kako ne-pričakovano je bilo njegovo vprašanje. Ves zamišljen se je vsedel na stol, poleg katerega je doslej le stal.

„Čestiti gospodine!“ rekel je, „ali jaz vas prav ne razumem, ali pa se ljudje močno motijo.“

„Po takem še nijste nič slišali o svojej lastnej zaročbi!“

„Nikdar ne, to vam zagotavljam. Kaj je mogoče, da bi se bil tak prazen glas razšir-jal med prijatelji gospice Klintonove?“

„Razširil se je dovolj, da je goli opazo-valec življenja v Saratogi slišal ne le šeptati o tem — ampak kot verjetno resnico očitno izreči.“

„Jako začuden sem in nevoljen zarad tega,

kar mi pravite,“ rekel je Viljem ter se je res videl zmočen in prestrašen. Kot nespame-ten in prazen je tudi ta glas, vendar bode gospici Klintonovi, kader bode slišala o njem, naravno izbujal nevoljo in jezo; in ne toliko zarad sebe obžalujem okolščine, ki so bile temu povod.“

„Ali govorite tako iz nežnočutja proti mladeji gospici, ali ste pa tako skromni, da mislite, da bi nje ponos bil razžaljen, ko bi slišala tako zvezano svoje z imenom družnika svojega očeta, z imenom mladega moža, ki je do sedaj zares bil nepoznan v novošegnih krogih? Pa ne zamerite mi, da sem morebiti stopil na nevarno zemljo in da se vaš ponos srdi nad odkritosrčnimi mojimi besedami.“

„Nikakor ne, gospodine! Storite mi kri-vico, če mislite, da je moj ponos te vrste. A odgovarjaje na vaše vprašanje se ne oziram le na ona vaša dva razloga, ampak še na druge, če vam pravim, da bi bila najbrž raz-žaljena gospica Klintonova, ko bi slišala ne-

umne in prazne besede, katere ste bili ravno omenili.“

„Gospodine Sullivan!“ rekel je gospod Amory, primaknivši svoj stol bližje Viljemu ter govoreč z naglasom, ki je izdajal, kako zelo ga reč zanima, „ali ste prepričani, da si sami sebi ne delate seme? Kaj veste, da je bila neprimerna ponižnost z napačno in pre-tirano ozirnostjo na poti reči uže marsikate-rega mladega moža in da bode najbrž tudi vašeji sreči na poti?“

„Kako to, čestiti gospodine? Vi govorite v vganjках in jaz vas vendar ne razumem, kaj hočete.“

„Zali mladi možje kot vi,“ nadaljeval je gospod Amory, „lahko pogostoma, kolikor vem, razpolagajo čez največe premoženje, če se le potegnejo za nje. A enemu človeku se red-koma ponudi večkrat taka sreča; svet vam se bode smijal, če ne porabite tako lepe prilike, kot se vam sedaj ponuja.“

peljali v nemško cerkev, kjer je gosp. opat Anton Vrečko peto mašo bral. Mladina je prav lepo popevala, posebno navdušeno se je glasila pesem „Hvala bodi gospod Bogu“ h koncu svetega opravila. Po dokončanej službi božji je šla procesija z zastavami v prostore nemške čitalnice.

Gosp. dr. Neckerman kot načelnik mestnega šolskega sveta poprime prvi besedo, ter prav razumljivo razklada pomen te svečanosti in poudarja, kako lepo se je blago seme obneslo, katerega je svitla cesarica Marija Terezija pred sto leti tukaj sejala. Govornik iz šolske kronike marsikaj važnega predoči, ter opominja učitelje, otroke, ki so največi zaklad občine, lepo učiti v smislu šolskih postav; otroke pa spodbuja, učitelje ubogati in se lepo učiti.

Za tem g. opat Vrečko navede, koliko slavnih mož je v teku minulih sto let utemeljilo v celjskejši šoli svojo srečo itd. in spodbuja otroke, naj starše in učitelje radi ubogajo in se pridno učijo, kajti: kdor kaj zna, ta kaj velja.

Na to zapoje vsi navzoči učenci in učenke. Gosp. nadučitelj Fr. Blümel pozivlje šolsko mladino, da objavi svojo udanost svitlemu cesarju Francu Jožefu I. H koncu se je pela še „cesarska pesem“ in svečanosti je bilo kraj. Gosp. župan je obljubil, da se bode stoletnica konec leta obširneje obhajala.

Z Dunaja 8. junija [Izv. dop.] „Post tot discrimina rerum“ pride slednjič celo naša turška vlačuga „N. freie Presse“ do tija, kako izvrstni so ruski diplomate. Tako n. pr. jo je 6. t. m. raznetil nekakov zar objektivnost in resnicoljubnosti, a to samo v naslednjem stavku: „Mit Scharfsinne hatte Gorčakoff die Wendung erkannt, die vor 11 Jahren eintrat.“ Tako o Gorčakovem trdi, da je že pred enajstimi leti „mit Scharfsinn“ dogodjaje i njih posledice sodil, ali bi ne bilo verjetno, da je, ker je že pred enajstimi leti se z bistroumom odlikoval, da je — pravim — po enajstletnem vežbanji se še bolj izuril, ter da Gorčakov sedaj sigurno vse Evrope diplomate v svojem žepu ima? A ker „N. Fr. Pr.“ o Gorčakovem trdi, ka se je že pred enajstimi leti odlikoval z bistrim umom, mislim, da bode kmalu tudi uvidela, ka je Ignatiev še večji diplomat nego Gorčakov; da ima še več bistrega uma, so naprimer drugi

nemški, francoski listi uže davno trdili. Dogodjaji kažejo, s kolikim bistroumom da sta Ignatiev i Gorčakov evropske diplomate dresirala; mej tem, ko se toliko javnih listov (magjarski, židovsko-nemški i celo naši frkolinsko-nemškutarski) protistavlja nameram i ciljem ruskega naroda, težnjam Slavjanstva, evropski diplomati molče razven Beaconsfielda, ki ga pak židovski instinkt tira, da se usti i širokousti za Turčine. Mi registriramo ta stavek „N. Fr. Pr.“ ter ga tolmačimo kot takovega; kakor namreč besnim, zaslepljenim, blaznim ali inače na duhu bolnim dohajajo tu in tam tako imenovani „jasni trenotki“, v kojih se ti nesrečneži zavedajo situacije, v kojih sodijo s popolnim umom, tako je tudi jedenkrat prišel „N. Fr. Pr.“ nekakov „jasen trenotek“, v kojem je objektivno izjavila oni stavek.

A kako kratek je bil ta „jasen trenotek“ oma! uže v naslednjih stavkih polasti se je isto brezumje, ista besnost, s koje se ta turški list odlikuje, odkar je počel pisati o Slavjaninih, posebno pak, odkar je v tok prišlo orijentalno vprašanje.

„N. fr. Pr.“ piše namreč: „Russland kann fürder auf kein Cooperation Europas zählen.“ stavek tako neresničen, tako brezumen in sleparsk, kakor ga more le pisati udinjan judovsk škribač. Saj vendar dejanja dokazujejo, kako da Rusija „ne sme šteti“ na kooperacije Evrope. Sama je podvzela boj proti Turčiji, in glej, koj je imela Rumunijo na svojej strani; Črnogorci se bore, kot sokoli zoper Turčina; Srbija bode stopila v boj; avstrijski listi, da, celo magjarski so, prinesli vest, ka meni Avstrija v jugu postaviti opazovalni kor, a to bode storila le s privoljenjem Rusije, so nekateri pristavili. Nemčija je poslala za poslanika v Carigrad rusoljuba princ Reussa, ker bode ta dober za ruske interese o tem ozbiljnem času v Carigradu; Grška bode tudi stopila v boj. In kaj čemo o družih državah trditi, da bi imele uzrok protistavljati se Rusiji? Kaj če Francija, kaj Italija? Obe dve sti bolj na strani Rusije, nego pa Turkov, to je pri nas vsakemu, količkaj razumnemu znano. Ako bi se hotela Anglja protiviti, naj bi se bila. Dolgo- in širokojezičnost angleška je seveda tako znana, kot nekaterih turških šlebeder pri vas na Kranjskem. In kaj jim more klevetanje pomagati? Naj

pade Erzerum, naj se zdrobi Kars, naj rjove angličanska glupost v svet ter naj insultira Magjar, naj žlobodra nemški žid; naj se jeziči vse nemčurstvo, zmaga bode vendar slovan-ska, potrta bode Turčija, potrti bodo tudi nje ljubimci ali s kooperacijo Evrope ali ne, to je vse jedno. Kajti v prirodimorele to eksistirati, kar ima pogoje naravnega razvitka, kar je možno izobraževati se, kar je pristopno kulturi in civilizaciji, česar vsega nema niti Turčija, niti Magjarstvo, kako li druga nenaravno in s švindelnom preživljajoča se bitja?

Brezumno, neizmerno glupo je kvasenje v „N. fr. Pr.“, ka Rusija nema denarja, ka nema sposobnega vodstva, ka nema dobrih organiziranih bojnih armad; vsaj fakta govore. Kdo je bil do sedaj zmirom tepen, nego Turek? A kdor je zaslepljen, nij mu ugovarjati. Če je brezumna „N. fr. Pr.“, kako brezumni morajo stoprav oni biti, ki si toliko bedastega kvasa dado natvezati?

Da bode pak ljubljanski butelj „Tagblatt“ vedel, da se navdušujemo ne le mi kot Slovani za Ruse in Jugoslovane, da bode vedel, kako tudi, se ve da pošten, Nemec sodi o hrabrih naših bratih na jugu, da ne bode (?) svojim čitalcem še na dalje pesek v oči metal ter jih s svojimi bedastočami pasel, citiram mu denes dunajski „Fremdenblatt“ in sicer v originalu, da ga bode laglje umel: „Die Politik Oesterreich Ungarns seit dem Ausflammen des ersten Funkens in Nevesinje liegt ja vor aller Welt. Wer ein Auge nicht absichtlich verschliesst, der weiss, dass auf unserem Ballhausplatze zwar nicht mehr eine Force dareingesetzt wird, türkische Politik zu machen, aber das nicht ohne Erfolg an der Friedenspolitik festgehalten wird. Wir bedrohen Niemanden und verwenden nur unseren ganzen Einfluss dazu, um das in der That beklagenswerthe Los der orientalischen Christen zu verbessern. Diese Christen sind ja Stammverwandte unserer Grenzbewohner, also jener kriegstüchtigen und loyalen Stämme, die seit Jahrhunderten auf allen Schlachtfeldern, auf welchen das kaiserliche Banner geweht, ihr Blut für „Haus Oesterreich“ verspritzt haben. Jeden-

„Prilika za kaj? Vi mi vsaj ne mislite svetovati — —“

To mislim, ravno to. Starejši sem od vas in jaz poznam svet. Veliko premoženje se ne pridobi v enem dnevu in denarja nij zaničevati. Življenje gospoda Klintonovisa na slabih nitkah in bogastvo, katero je spravljal vse svoje žive dni bode kmalu podedovala njegova hči. Ta je lepa, mlada in ponos visocih krogov, v katerih živi. Oče in hči sta vam udana. Nij vam treba biti tako zmešanemu. Jaz govorim kot se govori mej prijatelji, in vi poznate ono resnico, katero so tujci omenili in katero sem sam često slišal izreči kot nedvomljivo. Zakaj tedaj se obotavljate? Nadejam se, da vas ne bode zadržaval kak romantičen ali viteški čut, kot da bi bili vi menj od nje, ter ne vredni tako lepega dara, nadejam se, da vas to ne bode zadržavalo porabiti priliko, ki vam jo ponuja vaše stanje.“

„Gospodine Filips! rekel je Viljem obotavlja se in v očitni zadregi, „besede samo priličnih znancev, kot so bili vsi oni, s kate-

rimi se je gospica Klintonova seznanila v Saratogi, nijso prav nič verjetne. Posebne razmere, ki me vežejo z gospodom Klintonom, so bile povod, da sem zadnji čas neprestano občeval z njim in z njegovo hčerjo. Nema skoro nikakoršnih sorodnikov, komaj ima katerega zanesljivega prijatelja in zato svet misli, da mi je bolj udan, kot bi bil morebiti, ko bi jaz hotel snubiti njegovo hčer. Mlada gospica ima tudi toliko občudovalcev, da bi bila od moje strani največja prevzetnost, ko bi hotel misliti — —“

„Ha! ha! ha!“ vzkliknil je gospod Filips; poskočivši kvišku šel je po sobi gori in doli ter je mlademu možu srčno potrkal na ramo. „pravite to kakemu večjemu novincu od mene! Kaj lepo je od vas, da tako govorite; če ravno pa črtim prilizovanje, vendar nekatere opombe ne bodo škodile mlademu možu, ki tako malo ceni svoje zasluge. Prosim, kdo pa bi bil oni gospod, zarad katerega je pred nekoliko večeri gospica Klintonova tako rada žrtvovala petje Albionijino, bliščobo razsvitljene in od

ljudi napolnene dvorane in smehljanje in naklanjanje cele druhali svojih občudovalcev? S katerim, pravim, je rajši se šla sprehajat pri luninem svitu po mirnem vrtu gostilne pri Zjednjenih državah?“

Viljem se je trenotek pomislil, potem pa je vzkliknil, kot bi se bil ravno spomnil dogodbe in njenih nasledkov: „Spominjam se! To je bil tedaj prvi uzrok sumničenja. Jaz sem bil pri tej priliki goli sel, ki je poklical gospico Izabelo k postelji njenega očeta, pri katerem sem mnogo ur čuval. Ko se je ta probudil iz dolzega in skoro smrti podobnega spanja, ki je bil zdravnika vznemirjal, hrepenel je tako močno po svojej hčeri, da se nijsem premišljalval ter jo motil pri njenem večernem veselji. Poklical sem jo v hišo na vrtu, kamor jo je klicala njena dolžnost; tu je bival gospod Klinton v najskrajnejšem konci gaja, kamor sem jo bil spremil pri luninem svitu.“

(Dalje prih.)

falls steht uns die Rajah näher und hat gegründeteren Anspruch auf unsere Theilnahme. als der sie beherrschende Türke.“ — Nadalje imenoval je baš isti nemški list vse one „chauvinistične Hitzköpfe“, ki so hoteli, kot naši Magjari proti Rusiji za Turčijo v boj se podati. „Das wilde Kriegsgeschrei eines Häufleins magyarischer Chauvinisten (in vaših turških nemškutarjev, pis.) das sich nicht entblüdet hat, den kindischen Softaschwindel zu patronisiren (tudi nemškutarji so se navduševali za turške softe), hat ein zustimmendes Echo überall dort geweckt, wo die Unantastbarkeit der Türkei noch als erster Fundamentalartikel im politischen Glaubensbekenntnisse figurirt (torej tudi še pri sovražnikih slovenskega naroda, ki so vsi za Turčijo vneti.) — Der verrottete Schlendrian der türkischen Herrschaft musste zu einem Ende mit Schrecken führen.“ itd. itd.

Iz tega lista uči naj se ljubljansko revišče „Tagblatt“ poštene politike. Ti, ki psuješ uže leta na Slovence, na Jugoslovane, Ruse itd. vidiš, da biješ tudi sebe po buči s svojo brezumno politiko. A stranka, ki patronizira takov list, drzne se biti jednako rodna narodnej stranki? Stranka, koje prizadevanje pošten Nemec kot sem dokazal s citatom najhujše obsojuje, hoče vladati na Kranjskem? Sram naj bi vas bilo, ako bi to kedaj dopustili.

Nij treba pristaviti, da je „Fremdenblatt“ tudi dvorni list, in da so v št. 136. l. l. ovi stavki celo v uvodnem članku tiskani bili, ter se ne le na Dunaji, temveč po celem Avstriji in Evropi čitati smeli. P.

Domače stvari.

— (Reklamacije pri volilnih listih za mesta in trge.) Opozorili smo uže naše slovenske prijatelje, naj reklamirajo volilno pravico za svoje sovolilce in za sebe po mestih in trgih tako, da se tudi neke priklade štejejo k direktnemu davku, (kateri mora 10 gold. doseči.) Da je naše stališče pravo in da nij pravo ono protivno stališče „Laib. Ztg.“, kaže zopet člen IV. finančne postave za leto 1876 od 26. decembra 1875, ki se glasi: „Da se v členu III. ustanovljena vsota državnih dohodkov dosiže, naj se direktni ali neposredni davki in posredne davščine sploh pobirajo po dozdanih pravilih. A kar se tiče odmerjanja prikladov k neposrednim davkom, naj bodo veljale te določbe: a) pri zemljiškem davku in pri davku od hišne najemščine naj se k rednemu znesku davka in k tretjini, doplačevani namesto dohodkovnega davka, pobira še preizreden priklad, namreč tretjina rednega zneska; b) pri hišnorazrednem davku naj se k rednemu znesku in k tretjini, doplačevani namesto dohodkovnega davka, pobira preizreden priklad, namreč toliko, kolikor je rednega davka; c) pri pridobitnem davku in pri dohodkovnem davku (dohodkarini) naj se pobira redni znesek ter za preizreden priklad tudi še enkrat toliko.“

— (Dr. Razlag) je zopet za 4 tedne odpusta v državnem zboru podaljšal si. Dalje tako letos državni zbor ne bo sedel. Čujemo, da je ta starina mej slovenskimi rodoljubi vedno še nevarno na želodci bolan.

— („Laibacher Tagblatt“) pred volitvami kar divja ter nekonfisciran sme neizmerno surovo in lažljivo pisati zoper našo

narodno stranko, hajska, žuga in ščuje. Naše svete slovanske stvari zvesti prijatelji naj bodo možje in naj vsak v svojem krogu delajo — švabsko to tuljenje nema pomena.

— (Na smrt obsojena) je bila včeraj pred ljubljansko porotno sodnijo 26 letna delavka iz cigarne fabrike H. Povše iz Posavja, ker je svojega deset mesecev starega nezakonskega otroka v Savo vrgla, češ, da ga nij mogla več rediti.

— (Tukajšnja delavsko bolnišna društvo) podpiralo je v minolej zimi in ne pričakovano tudi spomladi nenavadno mnogo bolnikov, vsled česar se je društveno premoženje, ko so bili tekoči doneski manjši a stroški večji, zelo zmanjšalo. Da bi se torej temu, za delavske krške nedvomljivo jako blagonsno delujočemu društvu naklonila kaka izvanredna denarna podpora, je sklenil torej ponižno podpisani odbor, zanašaje se na izkazano radodarnost naših someščanov, napraviti na korist „Delavskemu bolnišnemu društvu“ kegljanje za dobitke, ki bode od 10. do 24. t. m. v gostilni pri „zvezdi“ na cesar Jožefovem trgu; nastavljeni bodo prav lepi dobitki. Odbor.

— (Ogenj) je bil v nedeljo jutro v predilnej fabriki. Zgorelo je nekaj centov šote.

— (Sabljarski junak.) Piše se nam: Pretekli teden so imeli vojni rezervisti našega domačega polka neprenehoma vojaške vaje, in razumljivo je, da tiste zaradi silne vročine minolih dni nijso bile za udeležence posebno prijetne. Rezervist Škrl 13. kompanije je na potu iz Kašlja proti Fužinam pod Ljubljano omagal, in nij mogel stopati več v vrsti. Zaostalega dobi lajtenat Sch. ter zarohni nad njim, naj ide naprej. Mož reče, da ne more več, ker ga je črevelj krvavo ožulil, a junaški lajtnant ga udari bičem preko pleč, ter ga tako goni v vojno vrsto. A čez nekoliko časa trudni in ožuljeni rezervist zopet omaga; sedaj pak pridrvi omenjeni sabljarski junak nanj, ter kričeč, naj stopa naprej, udari moža z golem sabljo v zatilnik, da se isti takoj zvali na cestni prah. Rekvirirali so kmetški voz, ter odpeljali ranjenca v bolnišnico. Dogodku nij treba nikakega komentara. Po vsej Ljubljani je bilo o tem polno govorjenja.

— (Vabilo.) Politično društvo „Edinost“ za tržaško okolico bode imelo drugo nedeljo 17. tega m. o 10 uri zjutraj v mestni čitalnici XV. občni zbor. Dnevni red: 1. Branje in potrdilo zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Obravna zaradi lista „Edinosti.“ 3. Posamezni nasveti in predlogi. Naprošeni so vsi čestiti udje, da se obilo zborovanja vdeže, ker bode jako važno. Pri sv. Ivanu, 12. junija 1877. Odbor.

— (Konfiscirana) je bila zadnja „Edinost“ slovenski politični časopis, ki v Trstu izhaja. Povod konfiskaciji je menda prvi članek z naslovom „To da...“ V tem članku je govorjenje o odporu in boji slavjanskega našega življa proti njemu protivnemu različnemu tujemu pritisku. Torej vsak teden gotovo prihaja en slovenski list na vrsto.

Poslano.*

Gospodu Antonu Lašanu, županu.

Prosim, potrudite se enkrat, pa idite pogledat, kakovšen je vhod v takozvano „préno ulico“ (Quergasse); dobili bode te pojem o onih carigradskih ulicah, kjer imajo zdvijani psi mlade in razumeli bode, kako je to, da se ljudje, ki v „prénej ulici“

*) Za obliko in zadržaj pod to rubriko objavljenih reči uredništvo ne odgovarja. Ur.

stanujejo, vedno boje, da si bodo noge polomili, kajti tamošnji tlak dela res vso čast glavnemu mestu kranjske dežele.

Z odličnim spoštovanjem

J. Regali.

V Ljubljani 10. junija 1877.

Dunajska borza 11. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	61 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	86	35	—
Zlata renta	72	60	—
1860 drž. posojilo	110	75	—
Akcije narodne banke	778	—	—
Akcije ne akcije	124	30	—
London	125	40	—
Napol.	10	05	—
C. a. cekini	5	93	—
Srebro	111	25	—
Državne marke	61	65	—

Štev. 8098.

(149—2)

Razglas.

V četrtek 14. junija t. l. dopoldne ob 9. uri se bode

košnja mestnih senožeti

pod Tivolom očitno v najem oddala.

Mestni magistrat v Ljubljani,

6. junija 1877.

Štev. 8015.

(145—2)

Razglas.

Za prosto kopanje je letos kot dosihmal Gradašca nad kolezijskim mlinom v trnovskem predmestju na tako imenovani Talavanski senožeti odločena.

To se naznani z pristavkom, da se pri prostem kopanju naravnostvenost ne sme žaliti, in da je na drugih znotraj ali blizu mesta in predmestja ležečih krajih kopanje prepovedano.

Mestni magistrat v Ljubljani,

5. junija 1877.

Iščem izurjenega, slovenščine zmožnega bilježniškega

koncipijenta,

kateri bi služil 45 do 70 gold. na mesec. V pismu naj se mi naznani zahtevana mesečna plača. V Ormužu, 14. maja 1877.

(150—1)

Dr. Ivan Gršak.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tutenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja, Češki spisal Karolina Sečtla; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, sp. J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Riviere, poslovenil Davorin Hostnik. — **Cerkev in država v Ameriki.** Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešeren, Prešeren ali Preširen, sp. Fr. Leistik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plaše. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarne“ in jih dobi po poštne povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.